

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
KAIMO REIKALŲ IR DARNIOS PLĖTROS SKYRIAUS
PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT
LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMĄ“
PROJEKTO

(TAP NR. 17-757(2)) (TAIS NR. 17-2768(4))

2017-07-04 Nr. NV-1781

Vilnius

Projekto rengėjas: Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas: suteikti įgaliojimus Aplinkos ministerijai, Kultūros ministerijai, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinei miškų tarnybai ir Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos, siekiant įgyvendinti Saugomų teritorijų įstatymo 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24-1, 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo nuostatas (toliau – Įstatymas).

Dabartinė situacija: pasikeitus teisiniam reglamentavimui, institucijoms suteikti įgaliojimai neatitinka Saugomų teritorijų įstatymo nuostatų.

Projekto esmė.

Įgyvendinant Įstatymo nuostatas, projektu siūloma suteikti įgaliojimus Aplinkos ministerijai, Kultūros ministerijai, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinei miškų tarnybai ir Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos. Dalis anksčiau suteiktų įgaliojimų naikinama, nes neliko su jais susijusių įstatymo nuostatų arba jau yra patvirtinti teisės aktai. Kiti įgaliojimai nustatyti tvarkas suteikiami pagal kompetenciją atskiroms institucijoms – Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos ir Kultūros ministerijai (nustatyti saugomų teritorijų žymėjimo vietovėje tvarkas, leidimų plaukioti valstybiniuose parkuose, draustiniuose, rezervatuose, įskaitant už mokestį, išdavimo tvarkas, teikti teismui ieškinio pareiškimus dėl saugomoms teritorijoms padarytos žalos atlyginimo, valstybinio parko, istorinio nacionalinio parko jungtinių tarybų sudarymo tvarkas ir jų veiklos aprašus).

Projekte siūloma papildomai suteikti įgaliojimus Valstybinei miškų tarnybai ir Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos, kurių anksčiau nebuvo.

Derinimas.

Projektas derintas su Kultūros ir Teisingumo ministerijomis.

Teisingumo ministerija išvados dėl projekto nepateikė, nes projektas nepatenka į Teisingumo ministerijos vertinamų teisės aktų rūšių sąrašą.

Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir siūlymus atsižvelgta iš dalies. Argumentai dėl neatsižvelgtų ar iš dalies atsižvelgtų pastabų pateikti pridedamoje derinimo pažymoje.

Patikslintas projektas darbo tvarka suderintas su Kultūros ministerija.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertinimo išvada.

Siūlytina projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus patarėjas

Valdas Voveris

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-30

Nr. (12-6)-D8-4697

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS TEISĖS DEPARTAMENTO 2017-06-15 IŠVADOS NR. NV-1550

Aplinkos ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017-06-15 išvadoje Nr. NV-1550 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ projekto“ (toliau – Nutarimo projektas) pateiktas pastabas ir pasiūlymus, teikia patikslintą Nutarimo projektą ir derinimo pažymą dėl pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies.

Patikslintas Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Kultūros ministerijos specialistais.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Derinimo pažyma, 4 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

Giedrė Šarkutė-Stončienė, 8 5 278 6566, el. p. giedre.stonciene@am.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMĄ

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 46 dalimi, 7 straipsnio 5 dalimi, 10 straipsnio 5 dalimi, 11 straipsnio 2 dalimi, 13 straipsnio 2 dalies 3 punktu ir 5 dalimi, 15 straipsniu, 16 straipsnio 4 dalimi, 17 straipsnio 2 dalimi, 20 straipsnio 2, 4, 5 ir 10 dalimis, 22 straipsnio 3 dalimi, 23 straipsnio 1, 2, 3, 4, 6, 9 ir 11 dalimis, 24 straipsnio 1 dalimi, 24-1 straipsnio 3-7 ir 11 dalimis, 26 straipsniu, 27 straipsnio 3 dalies 2 punktu, 5 dalies 8 punktu, 8 dalies 9 punktu ir 9 dalimi, 28 straipsnio 2 dalies 4 punktu, 3 ir 9 dalimis, 29 straipsnio 4 dalimi, 30 straipsnio 2, 6 ir 7 dalimis, 32 straipsnio 10 dalimi, 33 straipsnio 2 dalimi, 34 straipsniu Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Įgalioti Aplinkos ministeriją:

1.1. patvirtinti gamtos paveldo objektų nuostatus; biosferos poligonų nuostatus; atkuriamųjų ir genetinių sklypų nuostatus; gamtinio karkaso nuostatus; nuostolių, padarytų saugomoms teritorijoms (išskyrus kultūros paveldo objektus, valstybinius kultūrinius rezervatus (rezervatus-muziejus), valstybinius kultūrinius draustinius, istorinius nacionalinius parkus ir kitas saugomų teritorijų dalis, įrašytas į Kultūros vertybių registrą kaip kultūros paveldo vietovės), nustatymo metodiką; paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašą;

1.2. teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus dėl valstybinių rezervatų, biosferos rezervatų, valstybinių parkų įsteigimo, dėl planavimo schemų (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus dėl rezervatinių apyubių įsteigimo, valstybinių draustinių įsteigimo, jų ribų bei rūšies nustatymo ir keitimo, valstybinių draustinių sąrašo tikslinimo, dėl rezervatinių apyubių ir valstybinių draustinių ribų planų patvirtinimo, keitimo; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl vertingiausių gamtos paveldo objektų skelbimo gamtos paminklais projektus; pasiūlymus tarptautinėse sutartyse numatytiems subjektams saugomas teritorijas arba jų dalis (išskyrus kultūrinius draustinius, kultūrinius rezervatus (rezervatus-muziejus), istorinius nacionalinius ir istorinius regioninius parkus) įrašyti į tarptautinės svarbos saugomų teritorijų sąrašus, jeigu tarptautinėse sutartyse nenustatyta kitaip; Vyriausybei nustatyti laikinus gamtos paveldo teritorinių kompleksų ir objektų (vertybių), kurioms gresia išnykimas, sunaikinimas arba vertės praradimas, apsaugos reikalavimus, taikomus, kol bus išspręstas saugomos teritorijos įsteigimo ar gamtos paveldo objekto paskelbimo saugomu objektu klausimas;

1.3. skelbti saugomais gamtos paveldo objektus ir tvirtinti jų schemas;

1.4. steigti biosferos poligonus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, nustatyti ir keisti šių saugomų teritorijų ribas, tvirtinti šių saugomų teritorijų ribų planus, pagal kompetenciją nustatyti ekologinės apsaugos zonas ir jų ribas;

1.5. nustatyti paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarką; tvarką, pagal kurią savivaldybės organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys gali

2.2. patvirtinti specialias aplinkos tyrimo programas biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijoms;

2.3. teikti saugomų teritorijų ir jų apsaugos zonų (išskyrus kultūros paveldo objektus ir vietoves) ribas pažymėti Žemės kadastro žemėlapiuose ir teritorijų planavimo dokumentuose;

2.7. paduoti teismui ieškinio pareiškimus dėl saugomoms teritorijoms (išskyrus kultūros paveldo objektus, valstybinius kultūrinius rezervatus (rezervatus–muziejus), valstybinius kultūrinius draustinius, istorinius nacionalinius parkus ir kitas saugomų teritorijų dalis, įrašytas į Kultūros vertybių registrą, kaip kultūros paveldo vietovės) padarytos žalos atlyginimo.

3. Įgalinti Valstybinę miškų tarnybą patvirtinti genetinių medynų, esančių valstybiniuose ar savivaldybių draustiniuose, valstybinių parkų ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų draustiniuose, sąrašą.

4. Įgalinti Kultūros ministeriją:

4.1. teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl valstybinių kultūrinių rezervatų (rezervatų–muziejų), valstybinių kultūrinių draustinių, istorinių nacionalinių parkų įsteigimo, dėl planavimo schemų (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo ir keitimo projektus; Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui įrašyti į šio registro duomenis teisės aktuose ar teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus veiklos apribojimus ar kitus reikalavimus, susijusius su kultūriniais rezervatais (rezervatais–muziejais), kultūriniais draustiniais, istoriniais nacionaliniais parkais, jeigu jie nebuvo įrašyti atkuriant nuosavybės teises į žemę, suteikiant ją naudoti, perleidžiant ar parduodant; Vyriausybei nustatyti laikinus kultūros paveldo teritorinių kompleksų ir objektų (vertybių), kurioms gresia išnykimas, sunaikinimas arba vertės praradimas, apsaugos reikalavimus, taikomus, kol bus išspręstas saugomos teritorijos įsteigimo ar gamtos paveldo objekto paskelbimo saugomu objektu klausimas;

4.2. organizuoti su kultūriniais rezervatais (rezervatais–muziejais), kultūriniais draustiniais, istoriniais nacionaliniais parkais susijusį tarptautinį bendradarbiavimą;

4.3. nustatyti kultūrinių rezervatų (rezervatų–muziejų) naudojimo ir lankymo tvarką; kultūrinių rezervatų (rezervatų–muziejų), istorinių nacionalinių parkų, kultūrinių draustinių steigimo kriterijus; valstybinių kultūrinių rezervatų (rezervatų–muziejų), valstybinių kultūrinių draustinių, istorinių nacionalinių parkų ar jų dalių, kurių lankymas apmokestinamas platinant lankytojo bilietus, sąrašą, lankytojo bilietų platinimo tvarką ir patvirtinti lankytojo bilietų kainas; nustatyti leidimų plaukioi istoriniuose nacionaliniuose parkuose, valstybiniuose kultūriniuose draustiniuose, įskaitant už mokestį, išdavimo tvarką;

4.4. patvirtinti nuostolių, padarytų kultūros paveldo objektams, valstybiams kultūriniais rezervatams (rezervatams–muziejams), valstybiams kultūriniais draustiniais, istoriniams nacionaliniams parkams ir kitų saugomų teritorijų dalims, įrašytoms į Kultūros vertybių registrą kaip kultūros paveldo vietovės, nustatymo metodiką;

4.5. tvirtinti kultūrinių draustinių tvarkymo planus;

4.6. paduoti teismui ieškinio pareiškimus dėl valstybiams kultūriniais rezervatams (rezervatams–muziejams), valstybiams kultūriniais draustiniais ir istoriniams nacionaliniams parkams padarytos žalos atlyginimo;

4.7. vykdyti valstybinių kultūrinių rezervatų (rezervatų–muziejų) ir istorinių nacionalinių parkų apsaugos ir naudojimo režimo valstybinę kontrolę, šių saugomų teritorijų žemės naudojimo ir žemės savininkų, valdytojų ir naudotojų veiklos, susijusios su teritorijų planavimo dokumentuose nustatytais apribojimais, kontrolę ir atsakyti už šių saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą ir negatyvių reiškinių šiame procese prevenciją; valstybinių kultūrinių rezervatų

inicijuoti rezervatų, valstybinių parkų, draustinių, biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų, atkuriamųjų ir genetinių sklypų įsteigimą arba jų ribų pakeitimą, gamtos paveldo objektų paskelbimą saugomais; saugomų teritorijų (išskyrus kultūrinius rezervatus (rezervatus–muziejus), kultūrinius draustinius, istorinius valstybinius parkus) steigimo kriterijus; draudimus arba ribojimus valstybiniuose parkuose, valstybiniuose draustiniuose, biosferos rezervatuose, biosferos poligonuose, valstybinių gamtinių rezervatų buferinės apsaugos zonose ir tinklo „Natura 2000“ teritorijose, sausumos motorinių transporto priemonių ir plaukiojimo priemonių naudojimą ir judėjimą, medžioklę, žvejybą, grybų, augalų ir jų dalių rinkimą, saugomų objektų naudojimą ir lankymą; valstybinio parko žemės ūkio funkcinio prioriteto zonoje smėlio ar žvyro mažojo karjero, skirto žemės savininko ar naudotojo žemės sklype esančių naudingųjų iškasenų naudojimui savo ūkio reikmėms, įrengimo tvarką; nesudėtingų paplūdimio statinių, leidžiamų statyti paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje, sąrašą; rekomenduojamą formą informacinio ženklo, žyminčio privačią žemės nuosavybę paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje;

1.6. tvirtinti gamtinių ir kompleksinių draustinių tvarkymo planus;

1.7. organizuoti su saugomomis teritorijomis, išskyrus kultūrinius draustinius, kultūrinius rezervatus (rezervatus–muziejus), istorinius nacionalinius parkus, susijusį tarptautinį bendradarbiavimą;

1.8. atlikti šiuos Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ sudarymo ir jo teritorijų apsaugos veiksmus:

1.8.1. patvirtinti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, kurių apsaugai būtina nustatyti saugomas teritorijas, sąrašą; vietovių, kuriose nustatomos paukščių ar buveinių apsaugai svarbios teritorijos, atrankos kriterijus; vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą ir teikti jį svarstyti Europos Komisijai. Prireikus siūlyti šį sąrašą keisti arba siūlyti panaikinti buveinių apsaugai svarbią teritoriją, konsultuotis su Europos Komisija dėl jį įrašytinų vietovių; kompensacinių priemonių bendram Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumui išsaugoti taikymo ir informacijos apie patvirtintas kompensacines priemones teikimo Europos Komisijai ir kreipimosi į Europos Komisiją dėl jos nuomonės tvarkos aprašą;

1.8.2. organizuoti mokslinius tyrimus atrinkti vietovėms, atitinkančioms buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus;

1.8.3. nustatyti buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas;

1.8.4. tvirtinti vietovių, atitinkančių buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, gamtotvarkos planus (istoriniuose nacionaliniuose parkuose, kultūriniuose rezervatuose (rezervatuose–muziejuose) ir draustiniuose, kultūros paveldo objektuose esančių teritorijų – suderinus su Kultūros ministerija);

1.8.5. informuoti Europos Komisiją apie nustatytas paukščių apsaugai svarbias teritorijas.

2. Įgalinti Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos:

2.1. nustatyti saugomų teritorijų ar jų dalių (išskyrus valstybinius kultūrinius rezervatus (rezervatus–muziejus), valstybinius kultūrinius draustinius, istorinius nacionalinius parkus), kurių lankymas apmokestinamas platinant lankytojo bilietus, sąrašą, lankytojo bilietų platinimo tvarką ir patvirtinti lankytojo bilietų kainą; saugomų teritorijų žymėjimo vietovėje tvarką – suderinus su Kultūros ministerija; leidimų plaukioti valstybiniuose parkuose (išskyrus istorinius nacionalinius parkus), valstybiniuose draustiniuose (išskyrus kultūrinius draustinius), biosferos rezervatuose, biosferos poligonuose, valstybinių gamtinių rezervatų buferinės apsaugos zonose ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose plaukiojimo priemonėmis, įskaitant už mokestį, išdavimo tvarką;

(rezervatų–muziejų) ir istorinių nacionalinių parkų direkcijų veiklos užtikrinant nustatyto kraštovaizdžio apsaugos ir naudojimo režimo laikymąsi, kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo, kitų tikslinių programų įgyvendinimo kontrolę; kultūros paveldo objektų, valstybinių kultūrinių draustinių ir saugomų teritorijų dalių, įrašytų į Kultūros vertybių registrą kaip kultūros paveldo vietovės, apsaugos ir naudojimo režimo valstybinę kontrolę, žemės naudojimo ir žemės savininkų, valdytojų ir naudotojų veiklos, susijusios su teritorijų planavimo ir kituose dokumentuose nustatytais paveldosaugos reikalavimais, kontrolę;

4.8. rengti saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentus, susijusius su kultūros paveldo objektais ir vietovėmis, valstybiniais kultūriniais rezervatais (rezervatais–muziejais), valstybiniais kultūriniais draustiniais ir istoriniais nacionaliniais parkais.

5. Įgalinti Aplinkos ministeriją ir Kultūros ministeriją kartu:

5.1. nustatyti tam tikros veiklos rūšių draustiniuose ir valstybiniuose parkuose poveikio kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms vertinimo ir sprendimų dėl jų leistinumą priėmimo tvarką; saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų: gamtotvarkos planų, tikslinių programų, veiksmų planų rengimo tvarką; valstybinio parko ar biosferos rezervato jungtinės tarybos sudarymo tvarką ir patvirtinti jos veiklos aprašą;

5.2. patvirtinti saugomų teritorijų direkcijų pareigybių, kurias einantiems valstybės tarnautojams suteikiami valstybinių saugomų teritorijų pareigūnų įgaliojimai, sąrašą; valstybinės saugomų teritorijų apsaugos kontrolės nuostatus.

6. Įgalinti Kultūros paveldo departamentą prie Kultūros ministerijos teikti kultūros paveldo objektų ir vietovių, jų apsaugos zonų ribas pažymėti Žemės kadastro žemėlapiuose ir teritorijų planavimo dokumentuose.

7. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimą Nr. 503 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ su visais pakeitimais ir papildymais.

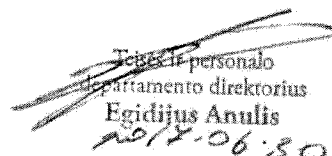
Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2014-06-30

Tėbės ir personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2014.06.30

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2017-05-16 Nr. (1-6) 2J-425
Į 2017-05-17 Nr. (12-6)-D8-3645

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMĄ“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas), 32.1 papunkčiu, teikia išvadas tik dėl numatomo teisinio reguliavimo koncepcijų, Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiamų įstatymų ir kitų Lietuvos Respublikos Seimo priimamų teisės aktų projektų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamų išvadų dėl Lietuvos Respublikos Seime svarstomų teisės aktų projektų, norminių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teisės aktų projektų, susijusių su Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių projektų. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ projektas nepatenka į Reglamentu nustatytą Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos vertinamų teisės aktų rūšių sąrašą, išvada dėl šio projekto neteikiama.

Teisingumo viceministras

Paulius Griciūnas

Asta Gedzevičiūtė, (8 5) 266 2881, el. p. a.gedzeviciute@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

100 Atkurtai
Lietuvai

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS
IŠVADA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ĮGALIOJIMŲ
SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ
ĮSTATYMĄ“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 17-757; TAIS NR. 17-2768(3))**

2017-06-15 Nr.NV-1550

Vilnius

Įvertinę Vyriausybei teikiamo Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams, teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlome pakartotinai įvertinti Kultūros ministerijos siūlymus, nurodytus Projekto derinimo pažymoje. Nėra aišku, kodėl ir ar ekonomiškai pagrįsta bei teisiškai efektyvu pavesti kelioms institucijoms nustatinėti atskiras tvarkas, reglamentuojančias iš esmės tuos pačius visuomeninius santykius, pavyzdžiui, dėl saugomų teritorijų žymėjimo vietovėje tvarkos, jungtinės tarybos sudarymo tvarkos ir jos veiklos aprašo bei kt. Kartu diskutuoti Projekto derinimo pažymoje (1 p., 8 p.) nurodyti neatsižvelgimo argumentai: viena vertus, pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą (pvz., 30 str. 6 d. 1-3 p.) kontrolės vykdymas gali būti pavedamas ne tik kituose įstatymo straipsniuose nurodytai Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, bet ir kitoms įgaliotoms institucijoms, kita vertus, kodėl Kultūros ministerija bus atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo proceso negatyvių reiškinių *prevenciją* (Saugomų teritorijų įstatymo 33 str. 2 d., atitinkamai – Projekto – 4.15 p.), tuo tarpu atsakingo už gamtinių vertybių apsaugos ir tvarkymo proceso negatyvių reiškinių prevenciją nėra. Abejotinas ir neatsižvelgimo argumentas (Projekto derinimo pažymos 1 p.) dėl nuorodos į Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (teoriškai pagal skirtingus įstatymus gali būti įgaliotos skirtingos institucijos, kita vertus, panaikinus Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatas dėl apsaugos sutarčių sudarymo, būtų neaišku, kas Saugomų teritorijų įstatymo kontekste tokias sutartis sudaro). Akivaizdu, kad ateityje keičiant Saugomų teritorijų įstatymą būtina įvertinti tam tikrą teisinio reguliavimo dubliavimą ir aiškiai atskirti saugomų teritorijų, susijusių su gamtos ir kultūros paveldo apsauga, reglamentavimą (tuo pačiu skirtingų institucijų kompetencijų atskyrimą, aiškias atsakomybės ribas ir pan.), arba daryti atitinkamas nuorodas (išlygas) į Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą.

2. Siūlome tobulinti Projekto struktūrą – apjungiant papunkčius, kuriais atitinkami dokumentai tvirtinami, teikiami, pavedama nustatyti tvarkas ir pan.

8

3. Projekto preambulėje tais atvejais kai duodama nuoroda į visas atitinkamo straipsnio dalis, siūlytina nurodyti tik atitinkamą straipsnį, pvz., 26 str., 34 str.

4. Projekto 1.1 p., 1.2 p. nurodytus teisės aktus siūlome pavesti tvirtinti Aplinkos ministerijai kartu su Kultūros ministerija, atitinkamai keičiant kitas Projekto nuostatas. Projekto 1.3 p. žodis „keitimo“ brauktinas kaip perteklinis.

5. Projekto 1.13 p. platesnis nei Saugomų teritorijų įstatymo 23 str. 9 d. (dėl saugomų teritorijų statuso). 1.15 p. siūlome papildyti žodžiais „jeigu tarptautinėse sutartyse nenustatyta kitaip“, be to, nėra aišku kam bus teikiami pasiūlymai. Projekto 1.23 p., 4.13 p. – nėra aišku ką ministerijos teiks Vyriausybei. Projekto 1.25.4 ir 1.25.6 p. įgaliojimai dubliuojasi (dėl atrankos kriterijų).

6. Projekto 2.3 p. brauktini žodžiai „pagal Saugomų teritorijų kadastro duomenis“, nes tokios sąlygos 26 str. 1 d. nėra, atitinkamai tikslintinas ir 6 p. Projekto 2.6 p. prieš žodį „tinklo“ įrašytini žodžiai „Europos ekologinio“.

7. Projekto 4.1 p. vietoje žodžių „nacionalinio reikšmingumo lygmens“, tikėtina, turima omenyje „vertingiausių“. Dėl 4.11 p. – nėra aišku ką reiškia – „per direkciją teikti“ teismui ieškinio pareiškimus (kas konkrečiai įgaliotas tokius pareiškimus paduoti). Kontrolės funkcijos apibūdinimas *per įstaigas* (4.15, 4.17 p.) taip pat tikslintinas. Projekto 4.12 p., 2.7 p. vietoje žodžio „teikti“ vartoti žodį „paduoti“ (kaip ir Saugomų teritorijų įstatyme).

8. Pagal Projekto 5 p. nėra aišku, ar ministerijos tvirtins atskiras tvarkas, ar kartu turi jas patvirtinti.

9. Projekte nėra informacijos, kaip bus suprantamos Saugomų teritorijų įstatymo 20 str. 3 d. 3 p., 24¹ str. 5 d. 2 p., 8-9 d., 28 str. 10 d. paminėtos Vyriausybės įgaliotos institucijos.

10. Dėl kitų svarbių aspektų - manome, kad toks teisinis reguliavimas kai įstatymo įgyvendinimui būtinas didelė apimties įgaliojimų projektas (5 psl.) nekalbant apie kitus įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus - Vyriausybės nutarimus, nedera su teisėkūros principais, su siekiu, kad taisyklės turi būti aiškos, paprastos, suprantamos kaip ir atsakomybė bei institucijų kompetencijos ribos, todėl siūlome ateityje rengiant Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo projektą, įvertinti ar būtina tokia įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų gausa.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

Derinimo pažyma
dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento išvadoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ projektui (toliau – projektas) pateiktų pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies

Pastaba, į kurią neatsižvelgta	Kodėl neatsižvelgta
<p>1. Siūlome pakartotinai įvertinti Kultūros ministerijos siūlymus, nurodytus Projekto derinimo pažymoje. Nėra aišku, kodėl ir ar ekonomiškai pagrįsta bei teisiškai efektyvu pavesti kelioms institucijoms nustatinėti atskiras tvarkas, reglamentuojančias iš esmės tuos pačius visuomeninius santykius, pavyzdžiui, dėl saugomų teritorijų žymėjimo vietovėje tvarkos, jungtinės tarybos sudarymo tvarkos ir jos veiklos aprašo bei kt. Kartu diskutotini Projekto derinimo pažymoje (1 p., 8 p.) nurodyti neatsižvelgimo argumentai: viena vertus, pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą (pvz., 30 str. 6 d. 1-3 p.) kontrolės vykdymas gali būti pavedamas ne tik kituose įstatymo straipsniuose nurodytai Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, bet ir kitoms įgaliotoms institucijoms, kita vertus, kodėl Kultūros ministerija bus atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo proceso negatyvių reiškinių <i>prevenciją</i> (Saugomų teritorijų įstatymo 33 str. 2 d., atitinkamai – Projekto – 4.15 p.), tuo tarpu atsakingo už gamtinių vertybių apsaugos ir tvarkymo proceso negatyvių reiškinių prevenciją nėra. Abejotinas ir neatsižvelgimo argumentas (Projekto derinimo pažymos 1 p.) dėl nuorodos į Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (teoriškai pagal skirtingus įstatymus gali būti įgalios skirtingos institucijos, kita vertus, panaikinus Nekilnojamojo kultūros paveldo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Dėl siūlymo pavesti kontrolės vykdymą ne tik Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – tarnyba), bet ir kitoms įgaliotoms institucijoms. Informuojame, kad šiame projekto rengimo etape negalime nurodyti kitų kontroliuojančių institucijų dėl vykdomos Aplinkos ministerijai pavaldžių institucijų pertvarkos. Dėl siūlymo numatyti instituciją, atsakingą už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo <i>proceso</i> negatyvių reiškinių <i>prevenciją</i> (STĮ 33 str. 2 d.). Vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymo (toliau – STĮ) 27 straipsnio 5 dalies 12 punkto nuostatomis, tarnyba, organizuodama saugomų teritorijų, nurodytų minėto straipsnio 5 dalies 1 punkte, apsaugą ir tvarkymą, kontroliuoja saugomų teritorijų direkcijų veiklą užtikrinant nustatyto apsaugos ir naudojimo režimo laikymąsi. STĮ 27 str. 6 d. nurodytos saugomos teritorijos, kurių apsaugos ir tvarkymo organizavimas pavedamas Kultūros ministerijai per įsteigtas biudžetines įstaigas – valstybinių kultūrinių rezervatų ir istorinių nacionalinių parkų direkcijas. STĮ 27 straipsnio 8 dalies 7 punkte numatyta, kad saugomų teritorijų direkcijos vykdo prevencinę veiklą saugomos teritorijos apsaugos ir naudojimo tvarkos pažeidimų išvengti. Sistemiškai vertindami STĮ nuostatas, manome, kad nuostatos dėl prevencinės veiklos saugomos teritorijos apsaugos ir naudojimo tvarkos pažeidimams išvengti vykdymo ir nuostatos dėl saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo proceso negatyvių reiškinių prevencijos turėtų būti vertinamos kaip tapačios.</p>

<p>apsaugos įstatymo nuostatas dėl apsaugos sutarčių sudarymo, būtų neaišku, kas Saugomų teritorijų įstatymo kontekste tokias sutartis sudaro). Akivaizdu, kad ateityje keičiant Saugomų teritorijų įstatymą būtina įvertinti tam tikrą teisinio reguliavimo dubliavimą ir aiškiai atskirti saugomų teritorijų, susijusių su gamtos ir kultūros paveldo apsauga, reglamentavimą (tuo pačiu skirtingų institucijų kompetencijų atskyrimą, aiškias atsakomybės ribas ir pan.), arba daryti atitinkamas nuorodas (išlygas) į Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą.</p>	<p>Todėl manome, kad projekte numatyti institucijas, atsakingas už įstatymo 33 straipsnio 2 dalyje nurodytą saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą ir negatyvių reiškinių šiame procese prevenciją būtų perteklinis. Šiuo požiūriu turėtų būti tikslinami įgaliojimai Kultūros ministerijai.</p> <p>Dėl įgaliojimų sudaryti apsaugos sutartis.</p> <p>Pažymėtina, kad projekte nenumatomi arba atsisakoma įgaliojimų, kurie institucijoms tiesiogiai suteikiami STĮ ar kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, nes tokie įgaliojimai laikytini pertekliniais ir vertintini kaip neatitinkantys Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytų teisėkūros tikslingumo, efektyvumo ir aiškumo principų. Jeigu būtų panaikintos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatos dėl apsaugos sutarčių sudarymo, teikiamas projektas būtų papildytas atitinkamais įgaliojimais Kultūros ministerijai ar jai pavaldžioms institucijoms.</p>
<p>5. Projekto 1.13 p. platesnis nei Saugomų teritorijų įstatymo 23 str. 9 d. (dėl saugomų teritorijų statuso). 1.15 p. siūlome papildyti žodžiais „jeigu tarptautinėse sutartyse nenustatyta kitaip“, be to, nėra aišku kam bus teikiami pasiūlymai. Projekto 1.23 p., 4.13 p. – nėra aišku ką ministerijos teiks Vyriausybei. Projekto 1.25.4 ir 1.25.6 p. įgaliojimai dubliuojasi (dėl atrankos kriterijų).</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Dėl pastabos projekto 1.23 p. ir 4.13 p.</p> <p>Vadovaujantis STĮ 23 str. 11 d. nuostatomis, ministerijos teiktų Vyriausybei pasiūlymus nustatyti laikinus ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimus atsižvelgiant į vertybių, kurioms gresia išnykimas ar vertė praradimas, apsaugos poreikius.</p> <p>Dėl pastabos, kad projekto 1.25.4 ir 1.25.6 p. numatyti įgaliojimai dubliuojasi.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad projekto 1.25.4 p. numatytas įgaliojimas susijęs su vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, <i>sąrašo patvirtinimu</i> (pagrindas šiam įgaliojimui numatytas STĮ 24¹ str. 4 p. 1–4 p.).</p> <p>Projekto 1.25.6 p. numatytas įgaliojimas susijęs su <i>gamtotvarkos planų</i>, parengtų vietovėms, atitinkančioms buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, <i>tvirtinimu</i> (pagrindas šiam įgaliojimui numatytas STĮ 24¹ str. 6 d.).</p>
<p>7. Projekto 4.1 p. vietoje žodžių „nacionalinio reikšmingumo lygmens“, tikėtina, turima omenyje</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Kultūros ministerija atkreipė dėmesį, kad Nekilnojamojo kultūros paveldo</p>

<p>„vertingiausių“. Dėl 4.11 p. – nėra aišku ką reiškia – „per direkciją teikti“ teismui ieškinio pareiškimus (kas konkrečiai įgaliotas tokius pareiškimus paduoti). Kontrolės funkcijos apibūdinimas <i>per įstaigas</i> (4.15, 4.17 p.) taip pat tikslintinas. Projekto 4.12 p., 2.7 p. vietoje žodžio „teikti“ vartoti žodį „paduoti“ (kaip ir Saugomų teritorijų įstatyme).</p>	<p>apsaugos įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad kultūros ministro teikimu, pritarus Valstybinei kultūros paveldo komisijai, nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo objektus ir vietas Vyriausybė skelbia kultūros paminklais. Vadovaujantis STĮ 10 str. 5 d. nuostatomis, kultūros paminklais skelbiami vertingiausi paveldo objektai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme ir STĮ vartojamos sąvokos „nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo objektai ir vietovės“ ir „vertingiausi paveldo objektai“ turėtų būti vertinamos kaip tapačios, projekte atsisakome įgaliojimo Kultūros ministerijai „teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl (vertingiausių) nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo objektų skelbimo kultūros paminklais projektus“.</p>
<p>9. Projekte nėra informacijos, kaip bus suprantamos Saugomų teritorijų įstatymo 20 str. 3 d. 3 p., 24¹ str. 5 d. 2 p., 8-9 d., 28 str. 10 d. paminėtos Vyriausybės įgalios institucijos.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Dėl įgaliojimų įgyvendinant STĮ 20 str. 3 d. 3 p.</p> <p>STĮ 20 str. 3 d. 3 p. Vyriausybės įgaliotai institucijai pavedama nustatyti teritorijas, kuriose dėl vidutinės ir didesnės už vidutinę potvynių rizikos draudžiama statyti pastatus.</p> <p>Pažymime, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1558 „Dėl Potvynių rizikos vertinimo ir valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2.2.1 papunkčiu, Aplinkos ministerijai arba jos įgaliotai institucijai pavedama tvirtinti <i>potvynių grėsmės žemėlapius</i> ir potvynių rizikos žemėlapius. Vadovaujantis šio tvarkos aprašo III skyriaus nuostatomis, potvynių grėsmės žemėlapiuose nustatomos potvynių grėsmės teritorijos, kurios gali būti užtvindytos pagal pateiktus scenarijus. Manome, kad potvynių grėsmės teritorijos, nustatytos potvynių grėsmės žemėlapiuose ir potvynių rizikos teritorijos, nurodytos STĮ, turėtų būti vertinamos kaip atitinkančios viena kitą.</p> <p>Dėl įgaliojimų įgyvendinant STĮ 24¹ str. 5 d. 2 p., 8-9 d.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad STĮ 24¹ str. 15 dalyje numatyta, kad šio straipsnio 5 dalyje nurodytų sprendimų priėmimo, taip pat 8 ir 9 dalyse nustatytų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo tvarką nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai.</p>

Bendrujų buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų (toliau – Bendrieji nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrujų buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“, 4 punktas paveda tarnybai įvertinti, ar vietovė, kurioje numatoma nustatyti buveinių ar paukščių apsaugai svarbią teritoriją, pasižymi STĮ 24¹ str. 5 d. 2 p. nurodytomis sąlygomis.

STĮ 24¹ str. 8 dalyje numatytų būtinų apsaugos priemonių nustatymo organizavimas pavestas Bendrujų nuostatų 11 punkte nurodytoms institucijoms (Aplinkos ministerijai, tarnybai, saugomų teritorijų direkcijoms, VĮ miškų urėdijoms ir kt.).

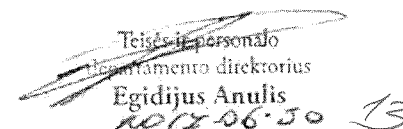
STĮ 24¹ str. 9 dalyje numatyta funkcija dėl Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių, kurių apsaugai nustatytos buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos, blogėjimo ir rūšių reikšmingo trikdymo prevencijos pavesta tarnybai (Bendrujų nuostatų 12 p.).

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, manome, kad projekte netikslinga numatyti įgaliojimus dėl STĮ 20 str. 3 d. 3 p., 24¹ str. 5 d. 2 p., 8–9 d. nuostatų įgyvendinimo.

Atsižvelgiant į pastabą dėl STĮ 28 str. 10 d. nuostatų įgyvendinimo, projektas papildytas įgaliojimu Kultūros ministerijai rengti saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentus.

Aplinkos ministro
Kęstutis Navickas
2017-06-30

Teisės ir personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2017-06-30 13